

HIS K37

HT 2020

Delkurs 1 *Metod och teori* (7,5 hp)

Lärare Yvonne Maria Werner

E-mail: Yvonne.Werner@hist.lu.se

Kursens mål och upplägg

Kursens syfte är:

- att förmedla kunskap om viktiga strömningar inom historieforskningen, metodanvändning och teoretiska perspektiv i historiografisk belysning
- att ge fördjupade insikter om de villkor under vilka historisk forskning skapas och om den metodologiska och teoretiska mångfald som präglar historisk forskning
- att utveckla förmågan till självständig problemdiskussion och kritisk bearbetning av källmaterial och vetenskaplig litteratur med sikte på att skriva en vetenskaplig uppsats
- att diskutera och kritiskt reflektera över historievetenskapens användning och historikernas samhällsliga och etiska ansvar

I kursen behandlas metodanvändning och teoretiska perspektiv i historiografisk belysning. Den belyser den mångfald av infallsvinklar och den metodologiska och teoretiska pluralism som råder inom historievetenskaplig forskning. Kursen är nära relaterad till uppsatskursen och ger en teoretisk och metodologisk grund för examensarbetet.

Undervisningen består av *föreläsningar och seminarieövningar*. **Samtliga seminarier är obligatoriska.** Ni förväntas delta aktivt i seminarierna och läsa ett visst pensum till varje övning. Examination sker genom **aktivt deltagande i seminarierna och genom författande av en essä** med utgångspunkt från kurslitteraturen. Essän bör omfatta runt 8 sidor (dock max 15) med 12 punkter, radavstånd 1,5; används enkelt radavstånd blir sidantalet mindre.

Kursen inleds med en introduktionsföreläsning som ger en översikt över historievetenskaplig metod och teori i ett historiskt perspektiv jämte en allmän presentation av kursens innehåll och upplägg. I det häfte som delas ut ges instruktioner om vilka texter som ska läsas till respektive seminarium jämte frågor till dessa texter. Dessa frågor tjänar som underlag för diskussionerna på seminarierna. Ni delas in i smågrupper, och varje seminarium inleds med diskussion i dessa smågrupper. Varje grupp har ansvar för specifika frågekomplex och inleder diskussionen kring dessa. Men alla deltagare läser givetvis alla texter och tittar på alla frågor. Kursen avslutas med en sammanfattning de perspektiv och angreppssätt som behandlats under kursens gång jämte en diskussion om kursens lärdomar och insikter, problem och utmaningar samt frågor inför hemtentan.

Litteratur

Huvudbok är Louise Berglund & Agneta Ney, *Historikerns hantverk: om historieskrivning, teori och metod*, Lund 2015. Boken läses i urval (ca 100 sidor). Några kapitel läses mera noggrant, andra fungerar som bakgrundmaterial. Tonvikten ligger på artiklarna, vilka finns att ladda ner på Live@Lund.

Artiklar

- Andersson, Peter K., "Det förflutnas minsta beståndsdelar. Narrativ mikrohistoria och historia som litteratur": *Historisk tidskrift* 2017:3, s. 448-462 (14 s.)
- Bagerius, Henric & Christine Ekholst, "En olydig sodomit. Om Magnus Eriksson och det heronormativa regentskapet": *Scandia* 2007:2, s. 7-28 (21 s.)
- Bergman, Karl: "Borgaren och militärstaten. Den tidigmoderna stadens politiska kultur: *Historisk tidskrift* 2008:4, s. 621-644 (23 s.)
- Brilkman, Kajsa: "Konfessionalisering, konfessionskonflikt och konfessionskultur under tidigmodern tid": *Scandia* 2016:1, s. 93-103 (10 s.)
- Brown, Callum, *Postmodernism for historians*, London 2005, s. 3-10, 117-119, 144-148, 180-181 (15 s)
- Darnton, Robert, "The great cat massacre": *History Today* 1984, vol. 34, s. 7-15 (9 s.)
- Dahlgren, Stellan & Anders Florén, *Fråga det förflutna. En introduktion till modern historieforskning*, Lund 1996, s. 160-168, 200-204, 279-281 (15 s.)
- Edenheim, Sara, "Att komma till Scott – teorins roll inom svensk genushistoria": *Scandia* 2012, s. 22-31 (9 s.)
- Eklöf Amirell, Stefan: "Den världshistoriska vändningen. Möjligheter och problem i relation till svensk historisk forskning: *Historisk tidskrift* 2008:4, s. 647-668 (21)
- Elgán, Elisabeth, "Fernand Braudels artikel "La longue durée" och svensk historieskrivning idag – några reflexioner": *Historisk tidskrift* 2010:3, s. 279-294 (15 s.)
- Ferm, Olle, "Bengt Jönsson Oxenstierna. Riddare. lagman, riksföreståndare och boksamlare": *Bengt Jönsson Oxenstierna och hans värld*, red Olle Ferm, Staffan Nyström, Stockholm 2004, s. 13-31, 201-209 (27)
- Harald Hjärne, "Om politiska omdömen i historien. Föredrag i Historiska föreningen i Uppsala den 4 dec. 1886", *Samlade skrifter*, 4, *Samfundsliv och tankevärld*, Stockholm 1940, s 100–116 (17)
- Hirdman, Yvonne, "Genussystemet - reflexioner kring kvinnors sociala underordning": *Tidskrift för genusvetenskap* 1988:3, s. 49-61 (12 s.)
- Jarrick, Arne: "Källkritiken måste uppdateras för att inte reduceras till kvarleva": *Historisk Tidskrift* 2005:2, s. 219-231 (12 s.)

- Johansson, Alf W, "Biografin och den svenska historievetenskapen": *Med livet som insats. Biografin som historisk genre*, Lund 2007, s. 19-30 (11)
- Karlsson, Klas-Göran, *Med folkmord i fokus. Förintelsens plats i den europeiska historiekulturen*. 2008:6, s. 10-15, 65-85 (25)
- Liljefors, Max & Ulf Zander, "Det neutrala landet Ingenstans. Bilder av andra världskriget och den svenska utopin": *Scandia* 2003:2, 209-240 (31 s)
- Marklund, Andreas: Gossen & husbonden. Ideal, individ och äktenskap i 1700-talets Sverige: *Bedrägliga begrepp. Kön och genus i humanistisk forskning*, red. Gudrun Andersson, Uppsala 2000, s. 177-194 (17 s.)
- Nilsson Hammar, Anna, "Diskursanalys: Metod. Guide för historiska studier", Lund 2018, s. 133-147 (14 s.)
- Neunsinger, Silke: "Cross-over! Om komparationer, tranferanalyser, histoire croisée och den metodologiska nationalismens problem": *Historisk tidskrift* 2010:1, s. 3-23 (20)
- Odén, Birgitta: "Det moderna historisk-kritiska genombrottet i svensk historisk forskning", *Scandia* 1975: 41 (23)
- Petersson McIntyre, Magdalena: "Mode Vardagspraktik och tidsangivelse": *Historisk tidskrift* 2010:4, s. 676-690 (14 s.)
- Rodell, Magnus: "Om den rumsliga vändningen och ett fredsmonument": *Scandia* 2008:2, s. 15-30 (15)
- Salomon, Kim: "Symboler och ritualer i politisk samtidshistoria": *Den mångfaldiga historien*, red. Roger Qvarsell & Bengt Sandin, Lund 2000 (15. s.)
- Sandén, Annika & Joachim Östlund, "Medkänslans makt och gränser. Nya linjer i känslornas historia": *Historisk tidskrift* 2010:4, s. 593-614 (21 s.)
- Sjöberg, Maria, "Hade jorden ett kön? Något om genuskonstruktion i det tidigmoderna Sverige", *Historisk tidskrift* 1996, s 362-396 (35)
- Torstendahl, Rolf, "Källkritik, metod och vetenskap": *Historisk Tidskrift* 2005:2, s. 209-216 (15 s.)
- Thompson, E P, "The Moral Economy of the English Crowd in the Eighteenth Century": *Past and Present* 1971:50, s. 76-136
- Trenter, Cecilia, "I mötet med minnet – historiekulturer i Skandinavien": *Historisk tidskrift* 2002:2, s. 289-307 (18)
- Wiklund, Martin, "Historievetenskapens ethos och roller under efterkrigstiden": *Insikt och handling*, Göteborg 2010, s. 93-111 (18 s.)
- Österberg, Eva, "Civilisationen, våldet och kvinnorna": *Kvinnor och våld. En mångtydig kulturhistoria*, Lund 2005, s. 285-300 (15)

Östling, Johan & Larsson Heidenblad, David, "Cirkulation – ett kunskapshistoriskt nyckelbegrepp":
Historisk tidskrift 2017:2, s. 269-284 (15 s.)

Ca 690 sidor

Till detta kommer utdrag ur en doktorsavhandling, som tas som utgångspunkt för diskussionen på det sista seminariet.

Delkurs 2 *Tematisk fördjupning (7,5 högskolepoäng):*

Välj mellan Arbetarhistoria. Klass, kultur och rörelse under den industriella epoken. Lärare: Mikael Ottosson

Obligatorisk litteratur

Ambjörnsson, Ronny: *Den skötsamme arbetaren: idéer, och ideal i ett norrländskt sågverkssamhälle 1880-1930*, Carlsson, Stockholm 1988. (200 sidor i urval). Pris: 279 kr på Bokus (7 ex. på UB/LUX).

Andersson, Irene: "Sill och husmödrar. Matprotester i Malmö 1942", i *Arbetarhistoria*, 2014 nr 1-2/ (7 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Brink Pinto, Andrés, Martin Ericsson & Stefan Nyzell, "Contentious Politics Studies. Forskningsfältet social och politisk konfrontation på frammarsch i Skandinavien" i *Scandia* 2015 81 (1). (18 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Edgren, Lars: "Livsmedelsprotesterna i Malmö 1799", i *Arbetarhistoria*, 2014 nr 1-2. (5 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Edgren, Lars & Olofsson, Magnus: "Politik underifrån. Kollektiva aktioner i Sverige och Danmark under 1800- och 1900-talen", i *Arbetarhistoria*, 2014 nr 1-2. (4 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Holmsted Larsen, Chris: "Politisk vold som transnationalt fenomen i Danmark 1917–1939", i *Arbetarhistoria*, 2014 nr 1-2. (7 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Isacson, Maths: *Industrisamhället Sverige: arbete, ideal och kulturarv*. Lund: Studentlitteratur 2007 (302 sidor)

Jordansson Birgitta & Lane Linda "Begreppet arbete. En betraktelse över dess könade karaktär". *Tidskrift för genusvetenskap*, 2017 38 (1-2). (20 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Negrey, Cynthia, *Work time: conflict, control, and change*, Polity, Cambridge, 2012 (30 sidor). Kopia tillhandahålls.

Lundberg, Victor & Lundin, Johan A: "Med ett våldsamt knytnävsslag och en välriktad spark? SSU och den nazistiska utmaningen 1933", i *Arbetarhistoria*, 2014 nr 1-2/ (6 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Nyzell, Stefan: "Upplopp och samhällshistoria, E.P. Thompson och den (nya) moraliska ekonomin", i *Arbetarhistoria*, 2014 nr 1-2. (7 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Karpantschof René & Mikkelsen Flemming: "Petitioner og demokrati i Danmark i det 19.e århundrede" i *Arbetarhistoria* 2014 nr 1-2. (7 sidor)

Linderborg, Åsa: *Socialdemokraterna skriver historia. Historieskrivning som ideologiska maktresurs 1892–2000*, Stockholm 2001, s 437-473 (37 sidor). Kopia tillhandahålls.

Mikkelsen, Flemming: "Sociale og politiske protester i Sverige i det 18. og 19. århundrede – en nyere forskningsoversigt", i *Arbejderhistorie*, 2013 nr 2. (11 sidor). *Texten finns tillgänglig på: <http://sfah.dk/assets/uploads/tidsskrift/Aargang-2013/nr2/FlemmingMikkelsen.pdf>*. Gratis/nedladdningsbar.

Olofsson, Magnus: "Upploppskulturer: Stockholm och landsort i svenska 1800-talsupplopp", i *Arbetarhistoria*, 2014 nr 1-2. (5 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

Olofsson, Magnus: "Kravallen som kom bort. Berättelsen om 1902 års rösträttskravaller i socialdemokratisk historieskrivning", i Mats Greiff och Roger Johansson (red) *I ständig rörelse – mellan arbete, kultur och didaktik. En vänbok till Lars Berggren*, Malmö 2016 (17 sidor). Kopia tillhandahålls.

Vallström, Maria (2010). "Att göra skillnad: om migration, arbete och kön i skogsarbetarbyar 1950–1975", i *Scandia*, 76 (1), s. 73-99. (16 sidor). Gratis/nedladdningsbar.

S:a obligatorisk litteratur: 878 sidor

Utöver den obligatoriska litteraturen tillkommer ett verk på 200-400 sidor valbar litteratur. Detta val sker efter samråd med kursens lärare

och Kunskap, konflikt & konfession. Tryckmediet i det tidigmoderna Europa.
Lärare: Kajsa Brillman & Anna Nilsson Hammar

Kursbeskrivning

Denna temakurs tar sig an en högaktuell forskningsproblematik: tryckmediets roll i det nya politiska och religiösa landskap som formades i samband med reformationen och som fortsatte att utvecklas under århundradena därefter. Kursen spänner över perioden från reformation och fram till franska revolutionen; en period präglad av konflikter mellan de olika konfessionerna (luthersk, reformert och katolsk) och framväxten av nya kunskapspraktiker. Vi diskuterar tryckmediets plats i en i övrigt muntlig kultur och närmar oss frågor om hur politik och religion påverkade det tryckta ordet, och hur tryckmediet i sin tur påverkade religiösa och politiska konflikter.

Kursen kommer att vara orienterande i förhållande till forskningsfältet men syftar också till att ge studenterna förutsättningar och verktyg att genomföra konkreta analyser av tidigmoderna material. Ett par kurstillfällen kommer även att förläggas till universitetsbiblioteket där vi tillsammans kommer att titta på och arbeta med olika former av tidigmoderna texter och tryck.

Litteraturlista

Blair, Ann (2010). *Too Much to Know: managing scholarly information before the modern Age*. New Haven. Yale University Press. ISBN: 978-0-300-16539-5 (s. 1–268) (268 sidor) Även

senare upplagor kan läsas. Tillgänglighet: 2 exemplar tillgängliga som kursbok på LUB. Pris: 238,00 SEK

Bond, Elizabeth Andrews, "Circuits of Practical Knowledge. The Network of Letters to the Editor in the French Provincial Press, 1770–1788" Ingår i: *French Historical Studies*. 2016, vol. 39, nr. 3 (s. 535-565) (30 sidor) Tillgänglig via: 535-565. doi:10.1215/00161071-3500309.

Brilkman, Kajsa (2019). "När slutade reformationen? Reformation, konfessionalisering och representationen av Martin Luther i svensk bokproduktion under 1500-talet" Ingår i: *Historisk Tidskrift* 2019, 139(4). (s. 665–688) (23 sidor) Tillgänglig via: när kursen ges under HT 2020 kommer texten vara fritt tillgänglig online.

Darnton, Robert C. "The Forbidden Bestsellers of Prerevolutionary France" Ingår i: *Bulletin of the American Academy of Arts and Sciences*. 1989, vol. 43, nr. 1, (s. 17–45) (28 sidor) Tillgänglig via: doi:10.2307/3824903.

Darnton, Robert, "An Early Information Society: News and the Media in Eighteenth-Century Paris". Ingår i: *The American Historical Review*. 2000, vol. 105, nr. 1 (s. 1–35) (35 sidor) Tillgänglig via: doi:10.2307/2652433.

Heyd, Uriel, "News Craze: Public Sphere and the Eighteenth-Century Theatrical Depiction of Newspaper Culture" Ingår i: *The Eighteenth Century*. 2015, vol. 56, nr. 1 (s. 59-84) (25 sidor) Tillgänglig via: 2015;(1):59. doi:10.1353/ecy.2015.0008.

Holmberg, Claes-Göran (2000), "Nästan bara posttidningar (tiden före 1732)" Ingår i: *Den svenska pressens historia. I begynnelsen (tiden före 1830) vol. 1,*

Holmberg, Claes-Göran / Oscarsson, Ingemar / Torbacke, Jarl. Stockholm : Ekerlid, ISBN: 9188595749 (s. 22–96) (74 sidor)

Krefting Ellen, "Panegyrikk, spectator-litteratur og offentlighet under det dansk-norske eneveldet." Ingår i: *Norsk Litteraturvitenskapelig Tidsskrift*. 2016. vol 19, nr. 2 (s. 94–105) (11 sidor) Tillgänglig via: DOI: 10.18261/issn.1504-288X-2016-02-03

Lotz-Heumann, Ute & Pohlig, Matthias, "Confessionalization and Literature in the Empire, 1555–1700" Ingår i: *Central European History*. 2007, vol. 40, nr. 1 (s. 35–61) (26 sidor) Tillgänglig via: <http://eds.b.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=7&sid=ba764d22-d453-4905-8980-71281275754c%40sessionmgr103>

Nordin, Jonas (2015). 1766 års tryckfrihetsförordning [Elektronisk resurs] : bakgrund och betydelse. Stockholm: Kungl. Biblioteket. (s. 1–39) (39 sidor) Tillgänglig via: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:publ-20>

Oscarsson, I (2000), "Med tryckfrihet som tidig tradition (1732–1809)" Ingår i: *Den svenska pressens historia. I begynnelsen (tiden före 1830) vol. 1,*

Holmberg, Claes-Göran / Oscarsson, Ingemar / Torbacke, Jarl. Stockholm : Ekerlid, ISBN: 9188595749 (s. 98–215) (117 sidor)

Pettegree, Andrew, "Print and the Reformation: A Drama in Three Acts" Ingår i: Church History. 2017. vol. 86, nr. 4 (s. 980–997) (17 sidor) Tillgänglig via: doi:10.1017/S0009640717002116.

Werner, Sarah (2019), Studying early printed books, 1450-1800: a practical guide. Hoboken, NJ : Wiley, 2019 (216 sidor) Tillgänglighet: Boken är inköpt som E-book till LUX.

Totalt antal sidor: 909